

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

42473

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Hatay'ın Antakya ilçesinde yaşanan ve kamuoyuna yansıyan istismar davası, çocukların korunmasına yönelik mekanizmaların işleyişine dair ciddi bir zafiyeti açığa çıkarmıştır. Sena Yakşan'ın 14 yaşından itibaren sistematik biçimde istismara maruz bırakıldığını ifade etmesi ve elinde somut deliller bulunduğunu belirtmesine rağmen sürecin bu şekilde sonuçlanması, yalnızca yargı pratiğini değil çocuğu korumakla yükümlü sosyal hizmet sistemini de doğrudan tartışmaya açmıştır.

Çocuğa yönelik cinsel istismar suçlarında “rıza” kavramının herhangi bir biçimde gündeme gelmesi hukuken mümkün değildir. Çocuğun rızasından söz eden her yaklaşım istismarı meşrulaştırır. Buna rağmen yargı süreçlerinde bu kavramın dolaylı ya da açık biçimde tartışmaya dahil edilmesi, çocuk haklarının ihlal edildiğini ve çocuğun üstün yararı ilkesinin gözetilmediğini göstermektedir.

Özellikle aile içi istismar vakalarında güç ilişkileri, bağımlılık ve baskı koşulları dikkate alınmadan yürütülen süreçler, çocuğun korunmasını değil istismarın görünmezleşmesini beraberinde getirmektedir. Çocuğun korunması yükümlülüğünün yalnızca yargı süreçlerine bırakılması ve sosyal hizmet mekanizmalarının etkin biçimde işletilmemesi, çocukların sistematik biçimde risk altında kalmasına yol açmaktadır.

Çocukların korunması devletin en temel yükümlülüklerinden biridir. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi, çocuk istismarının cezasız kalmasına ve toplumsal olarak normalleşmesine zemin hazırlamaktadır.

Bu nedenle söz konusu olayda çocuk koruma mekanizmalarının nasıl işletildiğinin, yargı süreçlerinde ortaya çıkan “rıza” temelli yaklaşımlara karşı Bakanlığın nasıl bir tutum aldığı ve benzer vakaların önlenmesi için hangi yapısal adımların planlandığının açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda:

1. 18 yaş altındaki çocuklara yönelik cinsel istismar vakalarında “rıza” kavramının yargı süreçlerinde değerlendirmeye dahil edilmesine ilişkin Bakanlığınızın yürüttüğü bir izleme veya değerlendirme çalışması bulunmakta mıdır?
2. Çocuğun rızasından söz eden yargı kararlarının istismarı meşrulaştırdığı yönündeki değerlendirmeler karşısında Bakanlığınızın resmi bir tutumu var mıdır?

3. Çocuk istismarı davalarında Bakanlığınızın davaya katılma ve mağdur çocuk adına süreci aktif biçimde takip etme yükümlülüğü hangi ölçüde yerine getirilmektedir?
4. Sena Yakşan'ın maruz kaldığını ifade ettiği istismar sürecinde çocuk koruma mekanizmalarının neden etkin biçimde devreye girmediğine ilişkin Bakanlığınızca bir inceleme başlatılmış mıdır?
5. Aile içi istismar vakalarında çocuğun beyanının esas alınmasına rağmen bu beyanların etkisizleştirilmesine karşı Bakanlığınızın geliştirdiği bir müdahale politikası bulunmakta mıdır?
6. Çocuk istismarı vakalarında sosyal hizmet birimlerinin erken tespit ve müdahale kapasitesinin yetersiz kaldığı yönündeki eleştirilere ilişkin Bakanlığınızın bir değerlendirmesi var mıdır?
7. Son 10 yıl içinde Bakanlığınıza ulaşan çocuk istismarı başvurularının kaçını koruyucu ve önleyici tedbirlerle sonuçlanmıştır?
8. Çocuklara yönelik cinsel istismar vakalarında mağdurun korunmasına yönelik barınma, psikososyal destek ve hukuki destek hizmetlerinin erişilebilirliği nasıl sağlanmaktadır?
9. Yargı süreçlerinde çocuğun üstün yararı ilkesinin ihlal edildiği durumlarda Bakanlığınızın sürece müdahil olma ve izleme mekanizmaları nasıl işlemektedir?